

RIKSDAGENS SVAR 235/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om vissa personregister vid magistraterna samt till lagar om ändring av äktenskapslagen, lagen om registrerat partnerskap, lagen om gåvoutfästelser och 64 § lagen om förmyndarverksamhet

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om vissa personregister vid magistraterna samt till lagar om ändring av äktenskapslagen, lagen om registrerat partnerskap, lagen om gåvoutfästelser och 64 § lagen om förmyndarverksamhet (RP 123/2004 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 25/2004 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om vissa personregister vid magistraterna

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på de riksomfattande personregister som nämns i denna lag och som ma-

gistraterna för med hjälp av automatisk databehandling.

Om inte något annat bestäms i denna lag, tillämpas i fråga om sekretess och utlämnande av registeruppgifter och tillhörande handlingar lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och i fråga om annan behandling av personuppgifter personuppgiftslagen (523/1999).

2 §

Myndigheter

Register som avses i denna lag förs av magistraterna gemensamt. Varje magistrat ansvarar för de uppgifter som den infört i registren.

Den myndighet som ansvarar för att registren fungerar tekniskt anges genom förordning av statsrådet. I fråga om denna myndighet gäller i tillämpliga delar vad som i 32 § i personuppgiftslagen föreskrivs om den registeransvarige.

3 §

Uppgifternas offentlighet och utlämnande av uppgifter

Uppgifterna i registren är offentliga. I fråga om utlämnande av registeruppgifter tillämpas 16 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Var och en har dock rätt att få en kopia eller en utskrift av de uppgifter om en viss person som införts i registret.

Till den som behöver ta del av registreringshandlingar för att bevaka sina intressen och rättigheter eller fullgöra sina skyldigheter kan uppgifter lämnas ut utan hinder av vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om sekretessbelagda uppgifter och begränsningar i fråga om rätten att ta del av uppgifter.

En statlig eller kommunal myndighet, en sammanslutning eller en näringsidkare som i sin verksamhet fortgående behöver registeruppgifter för godtagbara ändamål kan av en magistrat som utses genom inrikesministeriets beslut få tillstånd att ta del av uppgifterna via en teknisk anslutning. Innan tillstånd beviljas skall sökanden lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på ett ändamålsenligt sätt. Vid behandlingen av uppgifterna i registren skall bestämmelserna i personuppgiftslagen iakttas.

Personbeteckning får ges till påseende eller utlämnas bara till den som förfogar eller kan förfoga över den med stöd av personuppgiftslagen eller någon annan lag. På handlingar som lämnas ut ur ett register och som behövs för att en

person skall kunna göra sina rättigheter gällande eller fullgöra sina skyldigheter får personbeteckningen dock antecknas för identifiering av personen i fråga.

2 kap.

Registret över äktenskapsförordsärenden

4 §

Användningsändamål för registret över äktenskapsförordsärenden

I registret över äktenskapsförordsärenden införs uppgifter ur följande handlingar enligt äktenskapslagen (234/1929):

- 1) anmälningar enligt 35 § 4 mom. om att giftorätten har uteslutits,
- 2) äktenskapsförord enligt 43 § 1 mom.,
- 3) avvitringshandlingar enligt 104 § 2 mom., samt
- 4) avtal enligt 135 § 2 och 3 mom.

Registret förs för sättande i kraft av rättsverkningarna i anslutning till inlämnande för registrering och registrering av de handlingar som avses 1 mom. samt för offentliggörande av uppgifterna.

5 §

Uppgifter som införs i registret över äktenskapsförordsärenden

I registret införs

- 1) makarnas namn och personbeteckningar eller, om personbeteckning saknas, födelsetid,
- 2) makarnas hemkommuner eller de stater där de är bosatta,
- 3) dag för ingående av äktenskap,
- 4) handlingens art och datum för upprättande av handlingen,
- 5) dag för mottagande av anmälan, samt
- 6) magistratens namn, dagen för registrering av handlingen och identifieringsuppgifter för ärendet.

I registret införs dessutom de uppgifter som ur befolkningsdatasystemet framgår om dagen för

upplösning av äktenskap och orsaken till upplösningen samt om ändring av en makes eller makas namn.

6 §

Förutsättningar för registrering av äktenskapsförordsärenden

Anmälan om registrering av handlingar skall göras skriftligen hos magistraten. Anmälan kan göras av en make eller maka eller en förlovad. När det gäller avvitringshandlingar kan anmälan också göras av arvingarna. Till anmälan skall fogas den handling som avses i anmälan i original, om det är fråga om en handling som skall registreras.

3 kap.

Registret över gåvoärenden

7 §

Användningsändamål för registret över gåvoärenden

I registret över gåvoärenden införs i 6 § i lagen om gåvoutfästelser (625/1947) avsedda anmälningar om gåvor av lös egendom.

Registret förs för sättande i kraft av rättsverkningarna i anslutning till inlämnande för registrering av de anmälningar som avses i 1 mom. samt för offentliggörande av uppgifterna.

8 §

Uppgifter som införs i registret över gåvoärenden

I registret införs

- 1) gåvogivarens namn och personbeteckning eller, om den saknas, gåvogivarens födelsetid,
- 2) gåvotagarens namn och personbeteckning eller, om den saknas, gåvotagarens födelsetid,
- 3) gåvogivarens hemkommun eller den stat där gåvogivaren är bosatt,
- 4) föremålet för gåvan,
- 5) tidpunkten för gåvan,

6) dag för mottagande av anmälan, samt

7) magistratens namn, dagen för registrering av anmälan och identifieringsuppgifter för ärendet.

I registret införs dessutom de uppgifter som ur befolkningsdatasystemet framgår om ändring av gåvogivarens eller gåvotagarens namn.

9 §

Förutsättningar för registrering av gåvoärenden

Gåvogivaren eller gåvotagaren kan anmäla gåvor skriftligen till magistraten. I anmälan skall anges de uppgifter som avses i 8 § 1 mom. 1—5 punkten.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

10 §

Magistratens rätt att få uppgifter

Utan hinder av bestämmelserna om sekretessbelagda uppgifter har magistraten rätt att för kontroll och uppdatering av registeruppgifter ta del av de uppgifter som ur befolkningsdatasystemet framgår om personernas namn, namnändringar, personbeteckningar, hemkommun, den stat där de är bosatta samt om ingående och upplösning av äktenskap.

11 §

Förvaring av registeruppgifter

De uppgifter som införts i registren kan förvaras varaktigt.

Om det är nödvändigt för att trygga rättigheterna för en registrerad, någon annan part eller den registeransvarige, skall uppgifter som konstaterats vara felaktiga förses med en anteckning om att de är felaktiga och förvaras. Sådana uppgifter får användas endast i syfte att trygga rättigheterna för den registrerade, någon annan part eller den registeransvarige.

I 29 § i personuppgiftslagen föreskrivs om rättelse av personuppgifter.

12 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som magistraten meddelat med stöd av denna lag söks hos förvaltningsdomstolen så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

13 §

Avgifter

För magistratens prestationer uttas avgifter enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

14 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om registreringsförfarandet och de förfaranden som skall iaktas inom informationstjänsten.

15 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 200 .

16 §

Övergångsbestämmelser

Ärenden som gäller rättelse av uppgifter som registrerats av tingsrätten och som väckts före den 1 mars 2003 behandlas av magistraten i Tavastehus.

Sådana tillstånd att ta del av registeruppgifter via en teknisk anslutning som beviljats före lagens ikraftträdande gäller ett år efter ikraftträdandet.

Bestämmelserna i denna lag om förutsättningarna för utlämnande av handlingar tillämpas också på sådana handlingar i anslutning till registrering av äktenskapsförordsärenden och gåvoärenden som tingsrätten tagit emot.

På de ärenden som är anhängiga när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av äktenskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i äktenskapslagen av den 13 juni 1929 (234/1929) 105 och 105 a §, sådana de lyder i lag 929/2002,

ändras 35 § 4 mom., 43 §, 104 § 2 mom., 107 § samt 135 § 2 mom., sådana de lyder, 35 § 4 mom., 43 § och 104 § 2 mom. i nämnda lag 929/2002, 107 § i lag 411/1987 och 135 § 2 mom. i lag 1226/2001, samt

fogas till lagen en ny 16 a § som följer:

16 a §

För hindersprövning och vigsel som har förrättats av en statlig myndighet och för intyg i an-

slutning därtill uttas inte någon avgift. För förrättande av borgerlig vigsel kan dock tas ut en avgift och ersättning för resekostnader, om vig-

selförrättaren och de förlovade har kommit överens om att vigseln skall förrättas vid någon annan tidpunkt än under den öppetid som nämns i 1 § i förordningen om öppethållandet av statens ämbetsverk (332/1994). Ersättning för resekostnader kan också tas ut om borgerlig vigsel förrättas någon annanstans än i vigselförrättarens ämbetslokal. Avgiftens och ersättningens storlek anges genom förordning av statsrådet i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

35 §

Har en makes egendom avträtts till konkurs, kan den andra maken utesluta vardera makens gifterätt genom att inom ett år efter konkursens början anmäla detta till magistraten så som föreskrivs i lagen om vissa personregister vid magistraterna (/).

43 §

Ett äktenskapsförord skall ges in till magistraten för registrering så som föreskrivs i lagen om vissa personregister vid magistraterna.

Om avtalsparterna i ett äktenskapsförord meddelat att lös egendom givits som gåva, tillämpas dessutom vad som särskilt föreskrivs om registrering av gåvor som avses i 6 § i lagen om gåvoutfästelser (625/1947).

104 §

För att en make som fått egendom genom avvittring som avses i 1 mom. eller dennes arvingar skall kunna få skydd mot återvinningsanspråk från den andra makens borgenärer vid konkurs eller utsökning, skall avvittringshandlingen ges in till magistraten för registrering så som föreskrivs i lagen om vissa personregister vid magistraterna.

107 §

Har ingendera av makarna gifterätt i den andras egendom, skall vid avskiljande av egendom i tillämpliga delar iaktas 89, 98, 101, 102, 103 b, 104 och 106 §.

135 §

Ett avtal genom vilket makarna har förordnat att en främmande stats lag skall tillämpas på förmögenhetsförhållandena dem emellan kan inte åberopas mot makes borgenär i det fall att makarna är bosatta eller har hemvist i Finland, om avtalet inte har lämnats in för registrering till magistraten så som föreskrivs i lagen om vissa personregister vid magistraterna.

Denna lag träder i kraft den 200 .

På de ärenden som är anhängiga vid magistraterna när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om registrerat partnerskap

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen av den 9 november 2001 om registrerat partnerskap (950/2001) en ny 5 a § som följer:

5 a §

För prövning av hinder mot registrering av ett partnerskap och för registrering av ett partnerskap samt för intyg i anslutning till dessa uttas inte någon avgift. Avgift och ersättning för resekostnader kan dock tas ut för registrering av ett partnerskap, om parterna i partnerskapet och registermyndigheten har kommit överens om att registrering enligt 5 § skall förrättas vid någon annan tidpunkt än under den öppetid som nämns

i 1 § i förordningen om öppethållandet av statens ämbetsverk (332/1994). Ersättning för resekostnader kan också tas ut om registrering av partnerskap förrättas någon annanstans än i registermyndighetens ämbetslokal. Avgiftens och ersättningens storlek anges genom förordning av statsrådet i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av lagen om gåvoutfästelser

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 31 juli 1947 om gåvoutfästelser (625/1947) 6 a §, sådan den lyder i lag 928/2002, samt
ändras 6 §, sådan den lyder i nämnda lag 928/2002, som följer:

6 §

Ger någon lös egendom till sin make, till en släkting i rätt upp- eller nedstigande led eller dennes make eller till någon som står honom särskilt nära och med vilken han bor i gemensamt hushåll, skall anmälan om gåvan göras hos magistraten så som föreskrivs i lagen om vissa personregister vid magistraterna (/) för att gåvotagaren skall kunna få skydd mot återvinningsanspråk från givarens borgenärer vid konkurs eller utsökning. Detta gäller likväl inte sed-

vanliga gåvor som inte står i missförhållande till givarens ekonomiska ställning.

Denna lag träder i kraft den 200 .

På de ärenden som är anhängiga vid magistraterna när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Genom denna lag upphävs förordningen av den 26 april 1991 om registrering och kungörelse av gåvor (769/1991) jämte ändringar.

Lag

om ändring av 64 § i lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 1 april 1999 om förmyndarverksamhet (442/1999) 64 § 2 mom. och *fogas* till 64 § ett nytt 5 mom. som följer:

64 §

— — — — —
 Förmyndarmyndigheten svarar för uppdateringen av registret med avseende på de intressebevakaruppdrag som den utövar tillsyn över. Rättelse av en uppgift i registret skall yrkas hos den förmyndarmyndighet som utövar tillsyn över den berörda intressebevakarens uppdrag.
 — — — — —

Förmyndarmyndigheten beslutar om utlämnande av uppgifter ur registret. En statlig eller kommunal myndighet, en sammanslutning eller

en näringsidkare som i sin verksamhet fortgående behöver registeruppgifter för godtagbara ändamål kan dock av befolkningsregistercentralen få tillstånd att ta del av uppgifterna via en teknisk anslutning. Innan tillstånd beviljas skall sökanden lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på ett ändamålsenligt sätt. Vid behandlingen av uppgifterna i registret skall bestämmelserna i personuppgiftslagen (523/1999) iakttas.

Denna lag träder i kraft den

200 .

Helsingfors den 13 december 2004
